

DOBROGEA – coloniști germani între Dunărea și Marea Neagră

Prezintă: *Dr. Josef Sallanz*, Lectoratul DAAD în Republica Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă” din Chișinău

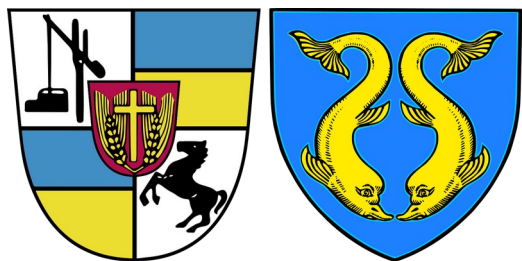
Participă:

Heinz-Jürgen Oertel – Asociația germanilor din Bessarabia și Dobrogea, la Stuttgart/ Germania;

Dr. Heinke Fabritius – Biroul Cultural pentru Transilvania, Basarabia, Bucovina, Dobrogea, Maramureș, Moldova și Valahia la Muzeul Transilvaniei, Germania;

Dr. Enache Tușa - Universitatea „Ovidius” din Constanța

Coordonatorul proiectului: *Dr. Klaus Fabritius*

Bessarabiendeutscher Verein e.V.

Kulturreferentin für
Siebenbürgen

FDGR
DFD CONSTANȚA
DFD TULCEA

GEFÖRDERT IM DAAD-LEKTORENPROGRAMM

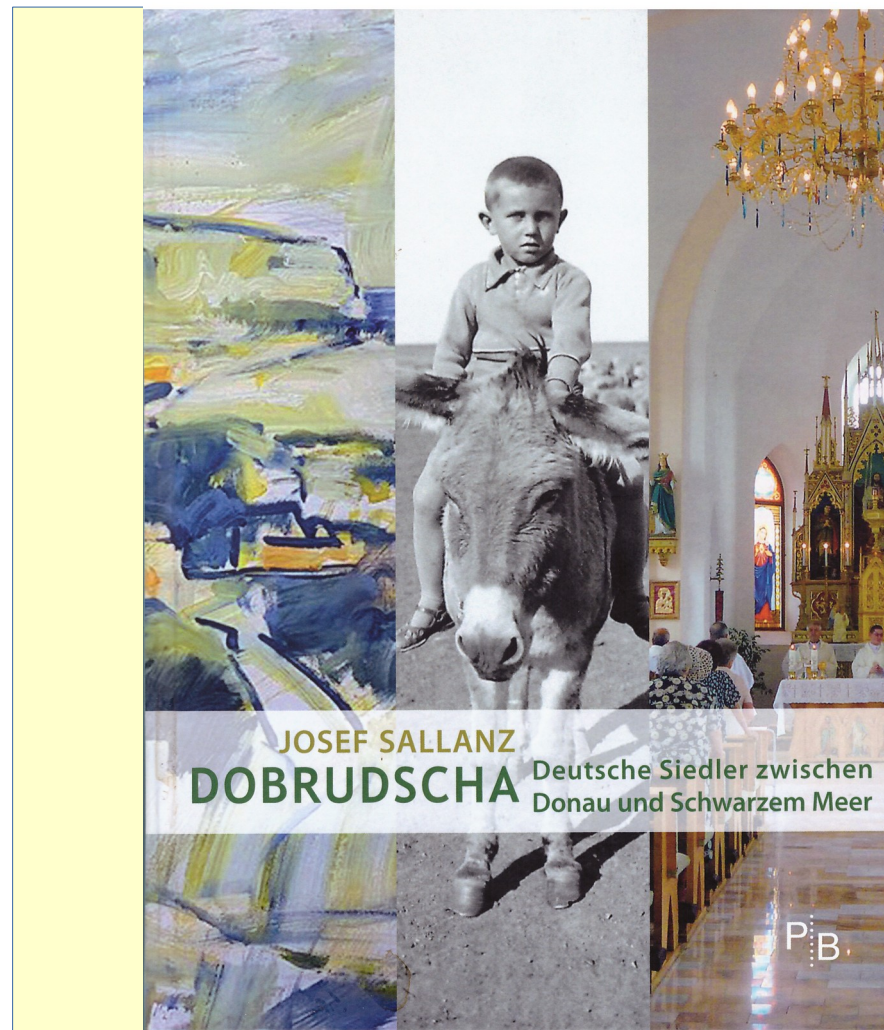
Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

Gefördert von / finanțat de

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Deutsches
KULTURFORUM
östliches Europa

Dobrogea - Coloniști germani între Dunăre și Marea Neagră

**Constanța: Când: 11.05.2022, la ora 17:00,
Unde: Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman”**

**Tulcea: Când: 13.05.2022, la ora 17:00, Unde:
Biblioteca Județeană „Panait Cerna”**

Dobrogea – Coloniști germani între Dunăre și Marea Neagră

Regiunea istorică Dobrogea se întinde la vest de Dunăre și est de Marea Neagră, la nord Delta Dunării și la sud învecinându-se cu dealurile Lodgorie din Bulgaria.

Deja în Antichitate treceau popoare prin stepa Mării Negre în direcția sud și lăsau în urma lor un amestec de cultură, limbă și confesiuni.

Începând din secolul 7 î.d.chr. grecii au construit la malul mării colonii comerciale precum Tomis, Constanța de azi. În aceste locuri a fost exilat în secolul 2 d.chr. poetul Ovidiu, timp în care Dobrogea era un centru economic și cultural condus de romani.

În mijlocul secolului al 19-lea în timpul dominației otomane, au sosit în aceste ținuturi, în trei valuri succesive, coloniști germani, din Basarabia, dar și din ținuturile Cherson, Taurin și Ecatirinoslav. Motivația: lipsa de pământ, pierderea privilegiilor și politica de rusificare.

Minoritatea Germană din Dobrogea a existat aproape un secol, astfel au avut existența cea mai scurtă a coloniștilor germani în Europa de est. Numărul lor relativ mic a făcut să nu joace un rol demografic important în regiune, comparativ cu numeroasele etnii mai mari sau mai mici din regiunea dintre Dunăre și Marea Neagră. Nu au jucat niciodată un rol politico-cultural conducător în regiune, precum sașii în Transilvania, abia au reușit să formeze ei înșiși un grup politico-social comun. Pentru mulți dintre ei oricum Dobrogea a fost o stațiune intermediară, astfel s-au format puține elemente culturale specifice pe care le-am putea numi specific pentru germanii din Dobrogea.

Germanii dobrogeni mai toți au trăit izolați la țară, dintre care unii au atins o bună stare modestă, deși în cele mai multe localități unde s-au așezat după două generații nu a fost suficient pământ pentru familiile cu numeroși copii. O trăsătură specifică pentru ei a fost cu siguranță “ordinea și curățenia”, fapt neîntâlnit la celelalte grupuri etnice din regiune.

Coloniștii germani din Dobrogea au păstrat o izolare față de vecinul străin, având totuși un contact continuu cu celelalte etnii. De la pescarii slavi au cumpărat pește și au învățat de la ei cum să-l gătească. În ceea ce privește îmbrăcămintea cotidiană oricum au preluat deja din locurile de unde au venit unele elemente practice. De la coloniștii greci, armeni și evrei au cumpărat ceea ce nu au putut produce ei. Asemenea influențe sunt evidente în viața lor, în bucătăria lor sau limba vorbită.

Pe de altă parte, vecinii lor, în special turcii și tătarii, au fost spectatori la sărbătorile lor anuale pregătite cu grijă și fast. Acest contact cultural între microcomunitățile locului a format după două trei generații unele specificități. Germanii dobrogeni au preluat din acest mozaic multiethnic obiceiuri diferite deosebiri preluate de la comunitățile învecinate din Dobrogea.

Putem afirma că germanii dobrogeni au fost un grup de sine stătător? Azi putem afirma că niciodată nu au fost un grup omogen, diferențele confesionale și cele de limbă vorbită prin faptul că proveneau din regiuni diferite erau prea mari. Chiar ei înaintea strămutărilor nu s-au intitulat „germani dobrogeni“, mulți dintre ei s-au autointitulat simplu „dobrogean“.

Noțiunea de „germani din Dobrogea“ s-a conturat de fapt după strămutarea lor din anul 1940 pentru a le deosebi de celelalte grupuri de germane din România. Unii dintre ei au plătit scump această încadrare. În esență au fost coloniști germani în Europa de est care au căutat un nou **acasă**.

În Dobrogea românească de azi trăiesc peste 90% români alături de tătari, turci, lipoveni, ucraineni, greci, bulgari, romi și câțiva germani. În partea de sud, în Bulgaria trăiesc aproape 70% bulgari, alături de turci, tătari, romi și puțini români.

Dr. Josef Sallanz a studiat științele politice, germanistică, romanistică și geografia umană la Heidelberg și Potsdam. Titlul de doctor l-a obținut la Universitatea din Potsdam cu o temă legată de Dobrogea. Monografia “Dobrogea – coloniști germani între Dunăre și Marea Neagră” s-a creionat în cadrul unui proiect de cercetare finanțat de Guvernul German la Universitatea “Johannes Gutenberg” din Mainz. Autorul, cadru didactic universitar și cercetător la Heidelberg, București, Potsdam, Mainz și Magdeburg este din anul 2016 lector DAAD în Republica Moldova la Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă” din Chișinău.